

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och
jordbruksvetenskap

Bollsinne, staketmålning och allt däremellan

- En studie om idrottsföreningars perspektiv på och erfarenheter av integration av unga nyanlända

A sense for ball games, fence painting and everything in between.

- A study about voluntary sport associations' perspective on and experiences of integration of young people with foreign background

Clara Gustafsson

Bollsinne, staketmålning och allt däremellan

- En studie om idrottsföreningars perspektiv på och erfarenheter av integration av unga nyanlända

A sense for ball games, fence painting and everything in between

- A study about voluntary sport associations' perspective on and experiences of integration of young people with foreign background

Clara Gustafsson

Handledare: Ildikó Asztalos Morell, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Examinator: Kjell Hansen, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Omfattning: 15 hp

Nivå: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landsbygdsutveckling

Kurskod: EX0888

Kursansvarig institution: Institutionen för stad och land

Program/Utbildning: Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling

Utgivningsort: Uppsala

Publiceringsår: 2020

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Civilsamhälle, nätverk, socialt kapital, tillit, integration

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Institutionen för stad och land

Sammanfattning

Denna studie tar sin utgångspunkt i en av Tillväxtverket utsedd socioekonomiskt utsatt kommun, Vingåkers kommun. Föreningslivet runt om i landet fyller många funktioner, bland annat en plats för tillvaro, mening och social interaktion. Föreningslivets roll som stöttare kan ses som viktig i de komplexa processer som uppstår när nyanlända ska fortsätta sina liv på en ny plats. Aktiviteter och engagemang i civilsamhället kan vara ett sätt att skapa sociala kontakter och mening på den nya platsen.

Studiens syftar till att undersöka civilsamhällets roll, perspektiv och förutsättningar för integration av nyanlända barn och unga. Genom en kvalitativ intervjustudie har jag guidats av tre frågeställningar som syftar till att beskriva idrottsföreningars erfarenheter kring föreningsliv, integration och hur samarbete med kommunen ser ut.

Resultatet visar att föreningars formella nätverk inkluderar och har förutsättningar att inkludera personer, bland annat personer med utländsk bakgrund. Faktorer som kön, klass och etnicitet samspelar. Tillsammans med det normgivande samhället utgör de hinder för barn och ungas deltagande i föreningsaktiviteter. Socialt kapital och tillit genereras hos medlemmar men också gentemot de som inte direkt är involverade i idrottandet. Kommunen och andra aktörers ekonomiska stöttning gentemot föreningar resulterar i olika utfall beroende på kontext. Dess stimulanser möjliggör dock satsningar för att erbjuda nyanlända barn och unga ett socialt nätverk och ett deltagande i kommunens föreningsliv.

Nyckelord: civilsamhälle, nätverk, socialt kapital, tillit, integration

Abstract

Vingåkers municipality is appointed by the authority Tillväxtverket to be a socio-economic exposed municipality. This study takes place in this context. Voluntary associations around the country fulfills many functions, including a place for existence, meaning and social interaction. The role of voluntary associations as a supporter can be seen as important for the complex processes that arise when people with foreign background continue their lives in a new place. Activities and involvement in the civil society might be a way to create social contacts and meaning in the new place.

The study aims to investigate the role, perspectives and conditions that the civil society have around integration of children and young people with foreign background. Through a qualitative interview study, I have been guided by three questions aimed at describing voluntary sports associations' experiences regarding the associations, integration and how collaboration with the municipality looks like.

The result shows that the associations' formal network includes and has the prerequisites to include people, along with people with foreign backgrounds. Factors such as gender, class and ethnicity interact. Together with the normative society, they constitute barriers towards participation of children and young people in voluntary association activities. Social capital and trust are generated by members but also by those who are not directly involved in the sport activities. The municipality and other actors' financial support towards voluntary associations result in different outcomes depending on context. However, its incentive enables investments to offer newly arrived children and young people a social network and participation in the municipality's association life.

Keywords: civil society, network, social capital, trust, integration

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1. Frågeställning och syfte	6
1.2. Introduktion till fältet	6
1.3. Platsen Vingåker	8
2. Metod och teori	10
2.1. Intervjuer och materialinsamling	10
2.2. Informanter och föreningar	11
2.3. Analys och teoretiskt ramverk	13
2.4. Etik och min roll i studien	14
2.5. Begränsningar och avgränsningar	15
3. Resultat	17
3.1. Kommunens roll	17
3.1.1. Kommunen innebär mer än bara ekonomisk stöttning	17
3.1.2. Kommunen som en aktör för den ekonomiska stöttnigen	19
3.1.3. Det finns andra aktörer än kommunen	21
3.2. Föreningen som plattform	22
3.2.1. I relation till intersektionalitet och inkludering	22
3.2.2. För det sociala nätverket i vardagen	24
3.2.3. För relationer mellan formella och informella nätverk	25
3.2.4. För erfarenheter och möten	26
3.3. Föreningen, ideellt engagemang och föräldrar	28
3.3.1. Tillit i verksamheten	28
3.3.2. Det ideella engagemangets olika uttryck	29
4. Avslutning	31
5. Referenser	34
5.1. Tryckta källor	34
5.2. Digitala källor	36

1. Inledning

En dag i början av april pratade jag med en informant som är engagerad i en fotbollsförening. Vi pratade om att det händer mycket i föreningslivet, vad det tillför och innebär för de engagerade. Att det ofta handlar om att vara drivande och se till att saker händer, exempelvis när ett staket behöver målas. Engagemanget ger bland annat resultat i form av att anläggningen ser välskött ut.

När jag pratade med informanten från fotbollsföreningen var jag i slutet av perioden för materialinsamlingen till studien. Det hade gått trögt i början och jag hade haft svårt att få napp på det jag ville åt, nämligen idrottsföreningars perspektiv på arbete kring integration. Jag hade åkt hem till Vingåker, vars kommun denna studie tar utgångspunkt från, i hopp om att det skulle lossna. En dag slogs jag av idén att jag kunde chansa och kontakta en person som jag för tioåret sedan red tillsammans med på ridskolan i kommunen. Det är en person som jag har varit engagerad i ryttarföreningens ungdomssektion tillsammans med och som idag jobbar som ridinstruktör på ridskolan. När jag skickat ett meddelande om jag kunde få veta mer om deras engagemang kring integration kom svaret nästan direkt. Svaret var ”absolut kom ut nån gång idag om du har tid”. Först blev jag överrumplad över det inbjudande svaret, då jag inte vågat hoppats på att denna chansning skulle bära frukt. Efter en kort överläggning satte jag mig i bilen och körde vägen ut till ridskolan jag så väl känner igen. Den grusväg som jag tycker är ovanligt bred för att vara en grusväg. Vägen passerar ett litet sågverk och slingrar sig mjukt fram genom skogen, förbi små hästgårdar och där man som regel alltid möter en häst och ryttare som är ute på tur. Till slut kör man upp på den lilla höjden som ridskolestallet och ridhuset är belägna på. I slänten ligger de två stora ridbanorna och höjden ger utsikt över den betesmark som mjölkorna från den närliggande gården brukar beta på över somrarna. Nu under uppsats-skrivandet har jag insett att engagemanget i föreningslivet gav mig sociala kontakter och ett nätverk att nyttja för andra syften än bara kring hästintresset. Efter träffen med min ryttarkamrat och hennes kollega sattes bollar i rullning och jag fick in tips om var jag kunde fortsätta nysta för att hitta fler informanter.

Föreningars roll i samhället kan med andra ord ses som mångfacetterad. Föreningar ger mer än bara ridlektioner eller bollsinne. Det kan också vara en plats där staket

målas. Eller en plats där gräset måste klippas. Rollen föreningar fyller är också en plats för glädje, mening och social sammanhållning för många (Ekholm 2019). Under det senaste decenniet har Sverige mottagit ett stort antal asylsökande, framför allt under hösten 2015. Detta har ställt krav på mottagandeprocessen där föreningar och civilsamhälle har visats sig ha en betydande roll i att stödja etableringsprocessen för nyanlända. Tillväxtverket utsåg 2018 30 kommuner till socioekonomiskt eftersatta i Sverige. Det är framförallt landsbygdskommuner med utmaningar vad det gäller hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad. Denna studie tar utgångspunkt i en av de kommunerna som av Tillväxtverkets framhållits som socioekonomiskt eftersatt, Vingåkers kommun.

1.1. Frågeställning och syfte

Studien syftar till att beskriva civilsamhällets roll som en samhällsaktör i en kommun som är utsedd att vara socioekonomiskt eftersatt av Tillväxtverket. I denna kontext kommer civilsamhällets perspektiv och förutsättningar för integration av nyanlända barn och unga undersökas. Jag har utgått från idrottsföreningar i Vingåkers kommun för att undersöka deras erfarenheter kring föreningslivet, integration och hur ett eventuellt samarbete med kommunen ser ut. Tre frågeställningar har därmed formulerats för denna studie:

- Hur ser föreningars eventuella samverkan kring integration med kommunen ut?
- Vilka erfarenheter finns kring integrationsarbetet i föreningsverksamheterna?
- Hur kan idrottsföreningar bidra till integration i en landsbygdskommun med socioekonomisk problematik?

1.2. Introduktion till fältet

Antalet ideella föreningar är mer förekommande i landsbygdsorter än i städer sett i relation till befolkningens mängd (Elmqvist 2013). För både utövare och åskådare ger föreningar glädje, mening samt skapar tillit och utgör en viktig social funktion på platsen. Föreningar kan fungera som både en mötesplats för människor såväl som utföra någon form av service (ibid.). Det finns en rad studier som nämns av Malm & Isaksson (2017) om idrottens effekter på barn och ungas fysiska och psykiska mående. Fysiska aktiviteter i unga år verkar förebyggande för fortsatt fysisk

aktivitet samt lägger en grund för organisering och kunskap om fysisk rörelse (ibid.) Idrottande barn har visats också ha bättre självuppfattning, färre depressioner och bättre psykosocial hälsa i jämförelse med barn som inte idrottar. Förebyggsskador och andra hälsorelaterade problem kan detta ses som positivt både ur ett individ- och samhällsperspektiv. Uppskattningar på idrottandets effekter på samhällets kostnader har gjorts (jfr Hagberg 2017). Tillsammans med de sociala perspektiv och möten med andra människor i föreningars verksamhet har samhällets kostnadsbesparingar tenderat att gå från att vara en effekt till att vara en premis för föreningars verksamhet. Ekholm (2019) menar att idrottsföreningars verksamhet använts som politiskt verktyg för att möta olika utmaningar i samhället. Bland annat den integrationspolitiska debatten har riktat fokus på idrottsverksamhetens möjligheter för inkludering och integration (ibid.). Integrationsdebatten har mer eller mindre varit närvarande, men sedan den senaste flyktingvågen 2015 med ett stort antal asylsökande i Sverige har den tagit ytterligare plats igen.

Många landsbygdskommuner har mottagit en stor andel asylsökande och nyanlända i förhållande till sin befolkningsmängd. De större kommunerna i storstadsregioner med högre inkomster och sysselsättning har i relation till landsbygdskommunerna tagit emot mindre asylsökande och nyanlända (Arbetsmarknadsdepartementet 2018). Migrationsverkets är den myndighet som ordnar boenden för asylsökande. För ensamkommande barn är det kommunen som ansvarar för boende. Var boendet ligger har betydelse för var asylsökande personer väljer att bosätta sig om de får uppehållstillstånd och därmed enligt myndigheter betraktas som nyanlända. Samtidigt kämpar många landsbygdskommuner mot en utflyttningstrend till storstadsregioner och storstadsnära pendlingskommuner. Som vissa även menar inkluderar de nyanlända vars etableringsprocess ofta börjar i en landsbygdskommun (Hedlund et al. 2017 se Tillväxtverket 2020). Det kan därmed tänkas att det är av intresse för dessa landsbygdskommuner att stödja etableringsprocessen för nyanlända personer. Detta för att de nyanlända i kommunen ska erbjudas en etableringsprocess som ger förutsättningar att leva och arbeta där och på så sätt stävja utflyttningen. Ericsson & Rakar (2017) liknar etableringsprocessen som en färdigskriven mall offentliga institutioner erbjuder. Men att som nyanländ skapa mening i de komplexa processer som uppstår när livet ska fortsätta på en ny plats är högst individuell (ibid.). Att som nyanländ skapa och lära sig ett nytt socialt sammanhang på den nya platsen och fortsätta livet på meningsfulla sätt sker på olika villkor (ibid.). Civilsamhällets aktiviteter kan vara ett sätt för den nyanlända att skapa kontakter med det nya lokalsamhället och civilsamhället utgör därmed en resurs för att skapa mening i tillvaron (SOU 2016:13).

Integrationsprocessen och begreppet integration kan ses innehålla olika meningar och betydelser beroende på vem som talar och i vilket sammanhang. Integration

kan handla om att etablera sig på arbetsmarknaden, enligt andra handlar det om social harmoni och en frånvaro av konflikter och diskriminering (Beckman 2011 se Wernesjö 2019). Carlman & Vikström (2018) menar att det är viktigt att se dynamiken i förhållandet mellan vem individen är och vad den nyanlände möter i Sverige. Detta då integrationsprocessen står i relation till vem individen var när emigrationen började till vem individen är idag. Processen skapar då särskilda förutsättningar utifrån den nyanländes resurser och tillgångar som ger förutsättningar att tolka, värdera och bli delaktig i föreningsaktiviteter (ibid.). Motsvarande att nyanlända har unika förutsättningar för integration kan det tänkas att även föreningar har särskilda resurser och tillgångar som ger förutsättningar för processen. Studien tar utgångspunkt i att integration förklarar möten och dess dynamik mellan nyanlända och personer med inrikes bakgrund.

1.3. Platsen Vingåker

Studien tar utgångspunkt i Vingåkers kommun i västra Södermanland, strax söder om sjön Hjälmarén. Kommunen hade 9 124 invånare år 2019 (SCB 2020). Av dessa har 1630 personer utländsk bakgrund (SCB 2020b). Det innebär att de är utrikes födda eller har föräldrar som är födda i ett annat land än Sverige. Av dessa är 665 personer mellan 0–25 år (ibid.).

I Vingåkers kommun finns ett aktivt civilsamhälle med 20 föreningar med idrottsverksamhet riktade åt barn och unga (Vingåkers kommun 2020d). Majoriteten av föreningarna är verksamma i tätorten Vingåker. Orterna Högsjö, Marmorbyn och Baggetorp har vardera en eller två föreningar som är verksamma på respektive ort. Röda korset, Svenska kyrkan och föreningar med social och kulturell verksamhet är också etablerade i kommunen.

Stora arbetsgivare i kommunen är Vingåkers kommun, en del industrier där det bland annat ingår en pappersfabrik i orten Högsjö, en regiondriven vårdinrättning samt privata handel- och jordbruksföretag (Vingåkers kommun 2020c).

Vingåkers kommun är en av de 30 kommuner som har rätt att söka det bidrag Regeringen beslutade om att införa 2018. Statsbidraget Tillväxtverket har fått i uppdrag att dela ut skulle utgå till så kallade socioekonomiskt eftersatta kommuner (SFS 2018:152). Stödet är riktat till 30 landsbygdskommuner som har utmaningar vad det gäller hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad. Invånarnas avstånd till tätort tas även i beaktning. Bidragets syfte är att stärka social och ekonomisk utveckling samt framtagande av en plan för att stärka dessa områden. Kommunerna har själva ansvaret att utforma planer och

satsningar för social och ekonomisk utveckling och stödet finns tillgängligt mellan åren 2018–2020 (Tillväxtverket 2018).

2. Metod och teori

2.1. Intervjuer och materialinsamling

Jag har genomfört en kvalitativ semistrukturerad intervjustudie med nio informanter från sex föreningar i kommunen. Intervjuer har genomförts med representanter från fotbollsföreningarna Gropptorps IF, Högsjö BK och Vingåkers IF. Två personer från Ekbackskyrkans IK respektive Vingåkers RF, samt en person från volleybollklubben Vingåkers VK. En intervju med fritidschefen på Vingåkers kommun har också gjorts. Informanterna presenteras närmre i kommande avsnitt.

Informanterna i föreningarna har kontaktats efter Vingåkers kommuns föreningsregister och den så kallade snöbollsmetoden. Det innebär att jag har följt spår och intervjuat personer jag har fått tips om från andra informanter. Jag har varit i kontakt med landsbygdsutvecklaren på Vingåkers kommun, integrationsansvarig samt tjänstepersoner i kommunen med koppling till föreningar för att hitta mina informanter. Intervjuerna har varat mellan 30 och 60 minuter. Jag träffade de två informanterna från Ekbackskyrkans IK och ridinstruktörerna på Vingåkers RF på plats i Ekbackskyrkans samlingslokal respektive ridskolans cafeteria. Representanter från fotbollsföreningarna Gropptorps IF, Högsjö BK och Vingåkers IF samt volleybollklubben Vingåkers VK har jag samtalat med över telefon.

Kvale & Brinkmann (2014) liknar en semistrukturerad intervju med ett vardagssamtal som har ett uttalat syfte och är halvstrukturerad. Jag har antagit ett fenomenologiskt angreppssätt i intervjuerna för att sätta informanterna i centrum. Detta för att nå deras perspektiv på sociala fenomen och sätt att skapa mening i tillvaron så som informanterna upplever det (Inglis & Thorpe 2012; Kvale & Brinkmann 2014). För att genomföra intervjuerna har jag till min hjälp haft en intervjuguide, där teman och en del förslag på frågor att behandla fanns nedskrivet. Samtalen mellan informanterna har därmed skilt sig något åt. Vissa av intervjuerna har följt temana och frågorna i intervjuguiden ganska naturligt medan vissa intervjuer har pendlat mellan de teman jag satt upp. Kvale & Brinkmann (2014) menar att information om erfarenheter, upplevelser och berättelser kan nås om ett visst ämne genom intervjuer. Med intervjuerna ville jag undersöka vad de har för

erfarenheter, förutsättningar och perspektiv på deras arbete i föreningen. Framförallt har arbete med integration av unga personer med utländsk bakgrund samt om de samarbetar med kommunen varit av intresse. Jag ställde frågor som rör hur föreningens verksamhet ser ut idag, kring arbete och erfarenheter med integration. Jag frågade även om de har några speciella villkor att förhålla sig till när det gäller engagemang i föreningen samt om och hur de samarbetar med kommunen. Intervjun med Vingåkers kommuns fritidschef fokuserade på arbetet för föreningarna i kommunen, kommunens hjälp och arbete för integration samt den stöttning de erbjuder till idrottsföreningar i kommunen.

2.2. Informanter och föreningar

Informanterna presenteras nedan. Namnen är fingerade. I texten redovisas informanternas utsagor som att det är föreningarna som talar. Det kan vara bra att ha i åtanke att det är en eller två informanter från respektive förening som uttrycker sig. Jag låter föreningarna uttrycka sig i texten istället för informanterna, då de har uttalat sig i egenskap av att vara föreningsaktiva och inte som privatpersoner.

Saga är fritidschef på Vingåkers kommun och är kontaktperson på kommunen för de idrottsföreningar som jag samtalat med. Arbetet innebär också chefs- och personalansvar för biblioteket, badhuset och fritidsgården. Jag pratade med Saga i telefon.

Eckbackskyrkans IK startade sin innebandyverksamhet i Vingåker för ungefär 10 år sedan på initiativ av dåvarande pastorn i kyrkan. De har idag två ungdomslag med barn från fem år och ett seniorlag, totalt cirka 80 medlemmar. Åsa är kanslist i på Eckbackskyrkans församling och tränare för ett av ungdomslagen och Samuel är ordförande i föreningen. Vi träffades i kyrkans samlingslokal en förmiddag i april.

Gropptorps IF bedriver fotbollsverksamhet med ungdoms- och seniorlag i Marmorbyn. Föreningen har runt 200 medlemmar där de aktiva är framförallt barn och unga mellan tre och 12 år. Seniorlagets spelare har ett åldersspann från 16 till uppåt 50 år. Linnea är ordförande i föreningen och vi samtalade över telefon.

Högsjö BK bedriver också fotbollsverksamhet och är verksamma i Högsjö. Oskar som jag har pratat med över telefon, är sekreterare och har hand om mycket administrativt arbete i föreningen. Jag har även pratat med Rickard som är

ordförande och tränare för ett av lagen. Verksamheten har två seniorlag och en rad ungdomslag med barn från 5 år och uppåt. Föreningen har cirka 280 medlemmar.

Vingåkers IF har också fotbollsverksamhet med 200–300 medlemmar i Vingåker. Genom åren har en rad andra idrottsverksamheter bedrivits men i dagsläget bedrivs bara fotbollsverksamhet med ungdoms- och seniorlag. Daniel har suttit i styrelsen i 10–15 år och är idag ordförande och tränare. Vi talades vid över telefon.

Vingåkers RF har ridskoleverksamhet 5 kilometer utanför Vingåker med cirka 400 medlemmar. Ridskole-eleverna är barn, ungdomar och vuxna från fem år och uppåt. Katarina och Denise är båda anställda som ridinstruktörer av föreningen och jag träffade dem ute på ridskolan.

Vingåkers volleybollklubb har volleybollverksamhet. Klubben har ungefär 450 medlemmar varav cirka 150 är aktiva i träningen. Verksamheten har träningar för barn från tre år och uppåt samt ett herrlag som spelar på elitserienivå. Ingrid som jag talade med över telefon är sekreterare och kanslist.

Tabell 1. Sammanställning över föreningar, ort, antalet medlemmar, könsfördelning samt andel nyanlända. Egen bearbetning.

Förening	Ort	Ant. medlemmar	Könsfördelning	Andel m. utländsk bakgrund
EIK	Vingåker	ca 80	Majoriteten killar	Ingen i dagsläget
GIF	Marmorbyn	ca 200	60 % killar, 40 % tjejer	Ca 5 i seniorlaget
HBK	Högsjö	ca 280, varav 80 aktiva	Majoriteten killar	Ca 20%
VIF	Vingåker	200–300	Majoriteten killar	Ca 50–70 %
VRF	Vingåker	ca 400	90 % tjejer, 10 % killar	Ingen i dagsläget
VVK	Vingåker	450, varav 150 aktiva	60 % killar, 40 % tjejer av de aktiva	Ca 10 %

2.3. Analys och teoretiskt ramverk

Genom att studera ett fåtal fall ämnar jag att genom den induktiva vägen till kunskap kunna dra generella slutsatser med hjälp av teoretiska begrepp (Teorell & Svensson 2014). Begrepp kan ses som verktyg för att bända upp, tänka kring och belysa sådant som inte ligger uppenbart i materialet. Jag har ordnat mitt material efter återkommande och framträdande teman i materialet (jfr Kvale & Brinkmann 2014). Generaliseringen som görs baseras inte på antalet informanter eller föreningar utan snarare hur dessa tematiseringar och informanternas berättelser kan tolkas i ett teoretiskt sammanhang.

De teoretiska begrepp jag använt mig av för att tolka mitt material ska jag introducera. För att beskriva föreningarnas roll som aktör i samhället samt hur ett eventuellt samarbete med kommunen ser ut har jag använt begrepp som rör sociala nätverk. Engdahl & Larsson (2011) beskriver sociala nätverk som i huvudsak bestående av noder och länkar. Noderna representeras här av föreningar. Föreningar interagerar genom länkar de har till andra nätverk. Där flödar information och tjänster.

Kumlin & Rothstein (2010) argumenterar för att en åtskillnad mellan formella och informella nätverk bör göras. Jag tar hänsyn till detta för att få ytterligare en dimension när det gäller relationer till andra aktörer. Formella nätverk skapas i organiserade interaktioner i bland annat föreningar. De informella nätverken utgörs av interaktioner som är mer ostrukturerade, spontana och slumpmässiga. Människor är vanligtvis obalanserade i interaktionen med andra människor, de tenderar att skapa kontakter och social tillit till dem i den egna gruppen (ibid.). Nyanlända personer i Sverige tenderar därmed att ha sociala nätverk som framförallt består av andra nyanlända. När föreningens formella nätverk interagerar med andra individer eller grupper av människor som inte är medlemmar i föreningar syftar jag på att de utomstående tillhör andra informella nätverk.

För att se hur nätverken fungerar internt och externt när det gäller samarbeten och erfarenheter med andra aktörer och nätverk har jag använt mig av begreppet socialt kapital. Socialt kapital är något som kan omsättas likt ekonomiskt kapital i form av pengar, och baseras på tillit mellan parterna (Putnam 2001). Sociala nätverk medför normer och ömsesidighet mellan människorna i dem. Putnam (2001) menar att ett nätverk med högt socialt kapital är mer produktiva än nätverk med mindre socialt kapital. Nätverk med högt socialt kapital kan uträtta saker utan att först behöva försäkra sig om att individerna i nätverket verkligen går att lita på. Det vill säga att det finns tillit mellan individerna i nätverket (ibid.). Det sociala kapitalet omsätts inte bara när det gäller individens egenintressen utan också för kollektivet. Därmed menar Putnam (2001:20–24) att en distinktion mellan sammanbindande och

överbryggande socialt kapital kan göras. Det sammanbindande sociala kapitalet är exkluderande för utomstående personer, det skapar solidaritet och ömsesidighet inom nätverket. När nätverk överbryggar sin interaktion till andra nätverk blir dessa noder inkluderade och ny information och tillgångar kan nås (ibid.). I och med att det sociala kapitalet är överbryggande skapar det en bredare identitet och tillit hos nätverken.

Jag har haft idéer om intersektionalitet med mig genom studien. de los Reyes & Mulinari (2009) menar att individuella handlingar, strukturer och normer skapar former för maktutövande och utsatthet bland människor. Ojämligheten skapas i de intersektioner, eller skärningspunkter, som finns i simultant verkande strukturer av förtryck (ibid.). Dessa marginaliserande strukturer jag utgått från är kön, klass och etnicitet och de påverkar en individs makt och position i samhället. Makt och utsatthet går därmed inte att reducera till en fråga om antingen kön, klass eller etnicitet utan handlar om dem som samverkande faktorer.

Governance är ett begrepp som kan förstås som styrningsformer. Det är användbart när det gäller att belysa föreningens roll, ansvar och delaktighet i samhället och relationen med kommunen (jfr Stenbacka 2013). Nya former av samhällsstyrning utvecklas över tid. Hedlund & Montin (2009) menar att styrningen kan ses ha gått från en tydlig central styrning (government) till en mer interaktiv styrning (governance) som innefattar samspel med flera olika samhällsaktörer. Samspelet med aktörerna gör att den centrala styrningen framstår mer som en möjliggörare för samarbeten med olika samhällsaktörer (ibid.).

Till sist har jag haft Stiers (2019) idéer om kultur med mig. Stier (2019) menar att olika kulturer hos människor kan ge upphov till missförstånd, utveckling, lärdomar och relationsskapande vid möten mellan dessa.

2.4. Etik och min roll i studien

Kvale & Brinkmann (2014) lyfter fyra etablerade områden att reflektera kring när det gäller etik. De är informerat samtycke, konfidentialitet, konsekvenser och forskarens roll. Jag har informerat mina informanter om studiens syfte samt frågat om de vill delta. När det gäller konfidentialitet så har inspelningarna av samtalen mellan mig och informanterna endast varit tillgängliga för mig. Materialet har endast använts i studiens syfte och raderats efter studiens slut. När det gäller anonymisering kan det å ena sidan vara ett sätt för forskaren att skydda sina informanternas integritet. Det kan också skapa problem om en opponent ifrågasätter forskarens tolkningar av informanternas utsagor och därmed inte ha möjlighet att kontakta informanten för validering (Kvale & Brinkmann 2014). Å andra sidan har

informerarna tagit sig tid att dela information med personen som genomför intervjun och därmed kan de vilja att deras namn nämns i studien som ett erkännande (ibid.) Jag har valt att fingera informanternas namn. Föreningarnas namn används däremot för att skapa en viss validitet. Eventuella konsekvenser på grund av deltagande i studien bedömer jag som lågt. Informationen de har delat med mig och som rör den grupp de representerar har inte behandlat personliga ämnen.

Min roll som forskare och min förförståelses påverkan på arbetet tål att problematiseras. Stier (2019) menar att den egna förförståelsen kommer att försvåra arbetets strävan efter objektivitet och att skildra fenomen på ett rättvist sätt. Jag är uppväxt i Vingåker och har därmed en personlig koppling till platsen. Det har medfört en viss platskännet och jag har nyttjat en personlig kontakt. Min bakgrund som aktiv utövare och engagerad i en av de föreningar jag pratat med kan tänkas färga min förståelse för vad föreningslivet kan tänkas innebära. Att jag har ett hum om vad det innebär kan dock göra att förståelsen och kommunikationen mellan mig och informanterna underlättas. Jag har däremot ingen erfarenhet av att driva de typ av projekt eller arbete kring integration som föreningarna har. Att jag inte har full kännedom om arbetet kan enligt Kvale & Brinkmann (2014) underlätta när jag ska ställa nyfikna frågor till informanterna och ställa mig kritisk till mina förutfattade meningar kring ämnet.

2.5. Begränsningar och avgränsningar

Denna beskrivande fallstudie har en geografisk avgränsning som är gjord framförallt av praktiska orsaker. Avgränsningen till Vingåkers kommun innebär också en kontext av en landsbygdskommun samt en kontext i att av Tillväxtverket vara utsedd till socioekonomiskt eftersatt. Studiens begränsade omfattning gör att eventuella orsaksanalyser måste uteslutas.

Av de föreningar jag varit i kontakt med har jag mestadels bara pratat med en person. Det kan tänkas att andra aktiva personer eller föreningar i kommunen har andra uppfattningar och tillägg som kan vara av intresse och relevans för studien.

Vårens rådande pandemi av covid-19 har påverkat arbetet till viss utsträckning. Framförallt har möjligheten och förutsättningarna för att genomföra fysiska intervjuer och observationer påverkats. Med sex av de totalt tio personer jag har pratat med har samtalen genomförts via telefon. Detta kan ha påverkat de mellanmänniska interaktioner som uppstår vid fysiska möten (Kvale & Brinkmann 2014). Med tanke på den rådande situationen har telefonintervjuer fått ersätta en

del av de fysiska möten som föredras för att följa de rekommendationer som finns från myndigheter kring att begränsa resande och sociala kontakter.

3. Resultat

Studiens resultatdel är indelad i tre kapitel med två till tre avsnitt i respektive kapitel. Det inledande kapitlet redogör för kommunens roll i relation till föreningarna. Följt ett kapitel om hur föreningen som plattform för olika relationer tar sig i uttryck. Avslutningsvis handlar det sista kapitlet om föreningarnas erfarenheter kring föräldrarnas roll i föreningarna.

3.1. Kommunens roll

I det första kapitlet av studiens resultatredogörelse ska jag i tre delar beskriva för hur relationen med kommunen kan te sig hos föreningarna. För vissa föreningar är kommunen en självklar samarbetspartner medan det hos vissa finns andra aktörer som är mer givet att vända sig till. I den första delen visar jag att tilliten till kommunen kan skapa ringar på vattnet. I den andra delen visar jag hur föreningar får rollen som görare och kommunen antar rollen som möjliggörare. I den avslutande syns andra aktörer ta rollen som möjliggörare.

3.1.1. Kommunen innebär mer än bara ekonomisk stöttning

Fritidschefen menar att föreningslivet är viktigt för unga personers utveckling, framförallt i en kommun med låga skolresultat och där barn har låg framtidstro. Fritidschefen menar att föreningslivet kan bidra med en meningsfull fritid, en plats där självkänslan kan växa och där unga kan känna sig tillräckliga. Samarbetet mellan kommunen och föreningarna sker på många sätt och kommunen är för många föreningar en given aktör i arbetet med idrottsverksamheten. Fritidschefen ger exempel på vad kommunen kan hjälpa till med när vi samtalar en dag över telefon.

Vi kan erbjuda stöd i form av hur man startar en förening, det kanske de inte har koll på eftersom de inte är en förening, hur man söker bidrag, det kan ju vara juridisk hjälp, inte för att vi är den juridiska hjälpen, men just det att ha kontakter, vara ett nätverk, att hjälpa dom att hitta rätt person som dom söker. Sen är det ju ofta pengar och resurser. [...] Sen, anordnar en förening ett evenemang brukar vi bistå med affischer och hjälpa till utifrån, om

[föreningen]använder kommunens grafiska profil [...] finns [föreningen] med på våran hemsida [för att] marknadsföra sitt evenemang, så att vi försöker ju ändå ha ett ganska bra samarbete med våra föreningar. (Fritidschefen)

Fritidschefen pekar på att kommunen har många resurser och kontakter som kan vara till föreningarnas fördel när de till exempel behöver råd, ekonomiska bidrag, tjänster eller en samarbetspartner. Ett perspektiv på detta är att kommunens relation till föreningar också har att göra med relationen mellan stat och kommun. Staten har en betydande roll i hur samhällsutvecklingen sker. De styr med tvingande styrmedel, handlingsplaner, statsbidrag och överenskommelser (Montin & Hedlund 2009). Staten är en aktör som påverkar och konkurrerar med kommunens handlande i samhällsutvecklingen. Vingåkers kommun har i det här fallet delvis ett statligt uppdrag och en skyldighet från staten att verka för jämlikhet och hälsa. Bland annat enligt de statliga målen för folkhälsan (Prop. 2002/03:35).

Fotbollsföreningen Vingåkers idrottsförening (VIF) menar att de har god kontakt med kommunen. När vi pratar om kommunen som samarbetspartner ger VIF exempel på ett nystartat samarbete med kommunen.

Nyss fick jag ett mail från [Fritidschefen] som hade skrivit ihop ett avtal som gör att vi kan få möjlighet att hyra [...] mini-buss till bortamatcher. (VIF)

Avtalet VIF nämner är en viktig del för att överkomma utmaningen med att få föräldrar att ställa upp och ha möjlighet att köra lagmedlemmar till bortamatcher. VIF menar att hindret har uppstått när unga med utländsk bakgrund inte har föräldrar med de förutsättningar som krävs för att kunna skjutsa till fotbollsmatcher på annan ort eller att de inte har en bakgrund med att engagera sig ideellt i föreningar. Avtalet som ingåtts mellan föreningen och kommunen är ett sätt att komma över det hindret. VIF beskriver utmaningen.

Vi har genom åren, vi har fått lära oss att det blir utmaningar om det är en invandrartät grupp. Så blir det utmaningar kopplat till det på grund av att föräldra-engagemanget hos dom barnen är inte lika starkt. Då har vi inte lika lätt med att få till skjutsar till bortamatcher. (VIF)

Både föreningen i fråga och kommunen väljer här att samarbeta i och med det överenskomna avtalet. I det här fallet gäller det föreningens stödjande arbete för att unga, oavsett deras föräldrars engagemang och förutsättningar ska ha möjlighet att delta i idrottsaktiviteter. Men också att ha ett medlemsantal som möjliggör fotbollsverksamhetens syften och mål. För kommunens del handlar det om att arbeta enligt uppdrag och mål som bland annat staten ger kommuner. Att kommunen ingår ett avtal med föreningen i fråga kan ses som en handling som går i linje med ett överordnat ansvar de har att verka för integration, hälsa och jämställdhet i kommunen. Kommun och förening har därmed intressen i föreningslivets möjligheter att verka. Att offentliga institutioner fungerar väl är

något som Rothstein (1998) menar stärker invånares tillit till dem. Samarbetet mellan föreningen och kommunen stärker föreningens tillit till kommunen när kommunens handling går i linje med de uppdrag de har.

Tillit till offentliga institutioner skapar även tillit och socialt kapital till andra medmänniskor (Rothstein 1998; Kumlin & Rothstein 2010). Att föreningen kan hyra en buss till bortamatcher kan därmed skapa tillit och socialt kapital hos de nyanlända som är medlemmar i det formella nätverk föreningen utgör. Föreningen och kommunen möjliggör för nyanlända att vara med i föreningen trots nivåerna på föräldraengagemang och deras förutsättningar. Kumlin & Rothstein (2010) menar att den generella tillits-nivån för nyanlända generellt sett är lägre än hos majoritetsbefolkningen i Sverige. Rättvist agerande från offentliga institutioner kan öka tilliten hos nyanlända (ibid.). Offentliga institutioner utgör därmed en källa till hur andra människors moral uppfattas av nyanlända (jfr Kumlin & Rothstein 2010). Föreningar som omsätter sitt överbryggande sociala kapital gentemot kommunen kan möjliggöra nyanländas deltagande i föreningar och därmed stötta en ökad tillitsnivå hos dem.

3.1.2. Kommunen som en aktör för den ekonomiska stöttningen

För en del föreningar handlar samarbetet med kommunen i första hand om den stöttningen de erbjuder i form av ekonomiska medel. Fritidschefen på Vingåkers kommun är ansvarig för de stöd som finns riktade mot idrottsföreningar. I kommunens författningssamling finns bidragsreglernas syfte skrivna:

Syftet med Vingåkers kommuns föreningsbidrag är att stödja ideella föreningar och organisationer med säte i Vingåkers kommun. Kommunen vill genom olika stödformer ge föreningslivet bra förutsättningar att genomföra utvecklande och förebyggande verksamhet av god kvalitet samt stimulera till ett brett utbud och en geografisk spridning av föreningsledd verksamhet till alla delar av kommunen. (Kommunfullmäktige 2016:3)

Det finns ett tiotal olika bidrag för föreningar att söka. Bidragen kan till exempel vara ämnade åt att göra investeringar till föreningens verksamhet. Det finns också bidrag som baserar sig på antalet sammankomster föreningen har eller bidrag som stöttar genomförandet av evenemang. Kommunen vill i första hand gynna verksamhet som riktar sig till unga i åldern 7–25 år. Målet med bidragen är att främja barn och ungas deltagande i kultur och fritidsaktiviteter, jämställdhet, mångfald inom kulturområdet och etnisk tillhörighet, folkhälsa och folkbildning samt främja både breddidrott och elitutveckling (Kommunfullmäktige 2016). För att vara bidragsberättigade finns vissa grundkrav föreningen måste uppfylla. Det främsta är att vara registrerad i kommunens föreningsregister. För att registreras i föreningsregistret krävs att föreningen verkar för och är uppbyggd kring

demokratiska principer. Såsom att ha en medlemsvald styrelse, antagit stadgar, vara öppen för alla samt arbeta för jämställdhet och integration.

När jag frågar fritidschefen om det finns ett aktivt arbete för att inkludera nyanlända och personer med utländsk bakgrund i föreningar, svarar fritidschefen att kommunen idag framförallt arbetar utefter stadgarna i bidragsreglerna. Stadgarna grundas i likabehandlingsprincipen och uppmantrar föreningar att ta hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna samt integration. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2020).

Vi har ett litet bidrag fortfarande så att vi kan hjälpa till med integrationsfrågor, men det bidraget har varit lite större 2015–2016.[...] vi uppmantrar till integration, och vi uppmantrar till att ta hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna. (Fritidschefen)

Bidragen som föreningarna söker från kommunen är en viktig del i föreningarnas ekonomi enligt de föreningar jag har pratat med. Bidragen kan diskuteras i termer av governance, då de agerar som en form av styrning gentemot föreningarna. Governance kan innebära nya styrningsformer där aktörer inom den offentliga, privata och ideella sektorn samarbetar, i vissa fall för att lösa samtida problem (Montin & Hedlund 2009; Stenbacka 2013). O'Toole & Burdess (2004) argumenterar för att lokala utvecklingsgrupper har fått en större roll att tillhandahålla offentlig service och representerar myndigheters intressen som ett exempel på hur styrningsformer kan yttra sig bland olika samhällsaktörer. Den offentliga servicen har dragit sig tillbaka från landsbygder och därmed lämnat ett vakuum som tidigare fylldes med bland annat offentliga institutioner (ibid.). O'Toole & Burdess (2004) menar att tendenser finns att det civila samhället tar plats och fyller detta tomrum i samhället. Genom att se kommunens policys för föreningsbidrag inom ramarna för governance framträder strukturer där kommunen tar rollen som stöttare. Föreningar kan ses som möjliggörare och ska själva utforma initiativ och agera för att ta hänsyn till integration och de sju diskrimineringsgrunderna inom ramarna för föreningarnas verksamhet. Stenbacka (2013) menar att lokala föreningar befinner sig i olika sammanhang där förutsättningar för att söka bidrag och driva aktiviteter skiljer sig. Lokala faktorer som befolkningssammansättning, ekonomiska förutsättningar, historiska och kulturella förhållanden påverkar när det gäller hur lokala gruppers handlingar och samarbeten med andra aktörer tar sig i uttryck (ibid.). Det regelverk och riktlinjer som finns för att fördela och bevilja Vingåkers kommuns bidrag har intentioner och målsättningar. Det gäller bland annat att ta hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna. Dock ser förutsättningarna olika ut för att bidragens utfall ska motsvara policyns mål beroende på sammanhanget inom vilket en förening är verksam.

Gropptorps idrottsförening (GIF) menar att deras sätt att arbeta och söka bidrag för att inkludera nyanlända skulle se annorlunda ut om det fanns nyanlända boendes i Marmorbyn, där de bedriver sin fotbollsverksamhet.

Ja, alltså, det skulle vi nog göra om vi hade en annan, vi har inte så många i vår by här som är utav ett annat ursprung. Jag tror inte att det går någon på skolan heller som har ett annat ursprung. (GIF)

Idag menar GIF att de inte jobbar aktivt med att få in nyanlända i föreningen.

Nej, utan det är mer på lokal nivå och [för] de boende. (GIF)

Samarbetet med kommunen för GIF:s del handlar i första hand om bidragsansökningar för andra aktiviteter än just mot integration. Detta är ett exempel på hur kommunens mål och intentioner för föreningsbidragen ger olika utfall beroende på föreningens lokala förutsättningar. Styrningsformerna som uppstår mellan kommun och förening kring bidrag för aktiviteter som inkluderar bland annat unga personer med utländsk bakgrund tar olika riktningar.

3.1.3. Det finns andra aktörer än kommunen

Till skillnad från fotbollsföreningarna VIF och GIF med respektive förutsättningar finns det andra föreningar vars initiativtagande tar sig i uttryck på annat sätt. Andra aktörer, utöver kommunen, kan ses som möjliggörare för aktiviteter kring inkludering av unga med utländsk bakgrund. Föreningarna kan ses som görare utefter de mål och intentioner andra bidragsgivare har, till exempel regionala eller nationella aktörer. Kommunen är inte en given samarbetspartner kring integrationsfrågor för några av föreningarna jag pratat med. För Ekbackskyrkans innebandyklubb (EIK) fanns det andra aktörer som var mer självklara att söka pengar från. Tillsammans med ryttarföreningen Vingåkers ryttarförening (VRF) organiserade EIK projektet Fredagshäng. Projektet var bland annat finansierat av Riksidrottsförbundets regionala organisation i Södermanland, RF-SISU, berättar informanten från EIK.

Vi hade ett samarbete med SISU bland annat, och så var det ridklubben och så fick man ju köra vissa veckor och så bytte man till ridning i tre veckor. (EIK)

Projektet riktade sig till unga personer med utländsk bakgrund som bland annat fick prova på ridning en dag i veckan ute på ridskolans anläggning under en tre-veckorsperiod för att sedan byta till innebandy arrangerat av EIK:s ledare. VRF har också tagit ytterligare initiativ till att driva projekt som riktar sig till unga i grundskolan och även då gått via andra aktörer än kommunen för att finansiera projektet.

Det mest lyckade är när vi har kört skolprojekt. För då blir det inte liksom, då kommer dom hela klassen, vare sig du är nyanländ eller inte. Det har varit det bästa. Då kommer dom också hit med lärare och vi hittar medel som finansierar det. Det är det bästa [sättet att inkludera]. För annars är det skitsvårt. [...] Då har vi drivit det och så bjudit in skolan. Oftast vi sökt projektpengar från olika ställen, nu senast har vi sökt från Jerringfonden. Och då får vi en viss summa och då hör vi av oss, oftast till Sävstaskolan, för dom har vi haft bäst samarbete med. Och då har dom typ stått för att dom [barnen] kommer hit och sen har vi stått för allting här. Så då har dom [skolan] lagt en liten slant för att typ hyra buss. (VRF)

Även då kommunen har bidrag att söka för satsningar för unga personer och uppmuntrar till integration samt att ta hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna hittar föreningarna olika stöd hos andra aktörer. Skolan må vara kommunalt driven men initiativet kommer från föreningen och är inte baserat på de kommunala medlen som finns att söka. Stenbacka (2013) menar att lokala aktörers roller och förmågor tar sig i uttryck på olika sätt. Vissa föreningar upplever en närmare kontakt till kommunala stöttare än vad andra föreningar har. Föreningar i kommunen kan således ha en närmre kontakt med regionala och nationella aktörer än vad de har med kommunala nivåer när det gäller samarbeten inom vissa områden. För till exempel fotbollsföreningen VIF:s del finns kommunen inom kortare avstånd för stöttning än vad till exempel ryttarföreningen upplever. Ryttarföreningen upplever istället regionala och nationella aktörer stå närmre när det gäller stöttning för vissa projekt som ligger i linje med de roller och förmågor de har. Beroende på föreningarnas förutsättningar och förmågor ser det upplevda avståndet till aktörer olika ut.

3.2. Föreningen som plattform

I följande kapitel ska jag redogöra för hur föreningen fyller många funktioner. Den första delen i kapitlet visar att intersektionalitet hos unga personer och sätt att prata och skriva om inkludering har betydelse för de som i dagsläget inte är medlemmar i föreningarna. I den andra delen visar jag på hur det sociala nätverket byggs upp vid deltagande i föreningens aktiviteter. Tredje delen redogör för att inkludering i föreningen står i relation till informella nätverk. I den avslutande delen av kapitlet menar jag att olika sociala grupper möts och föreningen utgör en plats för detta.

3.2.1. I relation till intersektionalitet och inkludering

När jag pratar med föreningarna i Vingåkers kommun blir det tydligt att de välkomnar alla som är intresserade av deras verksamhet. Alla uttrycker sig i liknande termer som fotbollsföreningen VIF gör när jag frågar om de har några speciella tankar kring mångfald av sociala bakgrunder, kön, ålder och etnicitet.

Alla är välkomna, det är ju grunden. (VIF)

Ingen förening menar att de jobbar mer eller mindre för en målgrupp men det framkommer när jag pratar med dem att vissa idrotter lockar vissa grupper mer än andra. Könsfördelningen bland medlemmarna är tydlig hos VRF, VIF och Högsjö bollklubb (HBK). Bland annat så består medlemmarna i VRF:s ridskoleverksamhet till 90 procent av tjejer. Fotbollsföreningarna VIF och HBK:s medlemmar är mestadels killar. Fotbollsföreningarna har också den största andelen nyanlända medlemmar, 50–70% respektive 20%. Framförallt är det killar. För fotbollsföreningen GIF i Marmorbyn är könsfördelningen uppskattningsvis 40 procent tjejer och 60 procent killar bland medlemmarna i föreningen. Dock har de bara en handfull personer med utländsk bakgrund som är med i deras seniorlag som framförallt kommer från grannkommunen Katrineholm. Könsfördelningen är densamma hos Vingåkers volleybollklubb (VVK), en liten övervikt åt killar. De upplever att andelen nyanlända har gått ner bland medlemmarna de senaste åren. För några år sen menar VVK att de hade tio ensamkommande barn men att de flesta av dem har slutat eller börjat spela fotboll istället. Idag är andelen nyanlända cirka 10%. Även innebandyklubben EIK har en majoritet av killar bland medlemmarna och upplever att de unga personer med utländsk bakgrund som har varit medlemmar eller har provat på innebandy under de satsningar som gjorts istället väljer att spela fotboll. De med utländsk bakgrund som har varit med i deras satsningar har både varit tjejer och killar. För några år sedan hade innebandyklubben ett tjejlag där det var tre tjejer med utländsk bakgrund som deltog. Men som sedan slutade när de kom upp i 12 - 13 årsåldern.

Med begreppet intersektionalitet som betonar faktorer som kön, klass och etnicitet framträder olika positioner, möjligheter och förutsättningar för unga personers inkludering och exkludering i föreningarna. Vilken idrott unga personer väljer att utöva beroende på vilket kön de tillhör blir tydlig för vissa idrotter. Könsaspekten framträder framförallt hos innebandy-, fotbolls- och ridskoleverksamhetens medlemmar. Könstillhörigheten kan därmed tolkas som en påverkansfaktor för vilken idrott medlemmarna utövar. Könsmönster för vilken idrott tjejer och killar tenderar att utöva är något som Larsson (2018) menar bottna i sociala normer, handlingsregler och påbud som både gynnar eller agerar hindrande för ett visst kön att platsa i en viss idrottsförening. Det handlar därmed om rotade och etablerade sociala skeenden och mänskliga beteenden för hur könsmönstren inom idrotten ser ut (ibid.)

Fotbollsverksamheten hos VIF och HBK visar sig locka unga personer med utländsk bakgrund. Etnicitet blir därmed en faktor för vilken idrott som personerna väljer att utöva. Med hänsyn till det intersektionella perspektivet tenderar killar med utländsk bakgrund att spela fotboll. Tjejer med utländsk bakgrund har ett näst intill

obefintligt deltagande i de föreningar jag har undersökt. De framträder inte heller i ryttarföreningens verksamhet som i övrigt domineras av tjejer. Mönstren som syns bland tjejer och killar med utländsk bakgrund i Vingåkers föreningsverksamheter framkommer även i Claessons undersökning (2010).

När jag samtalar med föreningarna framkommer hinder de upplever att unga personer har för att kunna delta i deras verksamhet. Ryttarföreningen VRF betonar två framträdande hinder de upplever sig ha när det gäller att locka medlemmar i allmänhet. Dessa nämns när vi pratar om att de har haft en del projekt för att låta unga nyanlända delta i ridskoleverksamheten.

Och när dom kanske inte har skjutsmöjligheter. Det är en ganska svår nöt att knäcka... Fast det är väl ganska många barn med som inte har möjligheten att komma ut och rida för att det kostar och eller så och inte har möjlighet att åka ut hit liksom. [...] Det är det som är det värsta med ridsporten, att det kostar ju pengar i slutändan. Det är ju en dyr sport. Hästar och allting och personal. Det blir ju dyrt och man måste ju ta betalt. Annars går det ju inte. (VRF)

VRF pekar på att medlemmarna behöver åka bil för att ta sig ut till ridanläggningen och att hästsport är relativt dyrt då det finns kostnader för hästar och personal som medlemmarnas avgifter ska täcka för att det ska gå runt ekonomiskt. Ridskoleverksamheten hos VRF är relativt sett den dyraste idrotten bland de föreningar jag pratat med. Föreningen kan ses ha andra villkor än de andra föreningarna för vad medlemsavgiften ska täcka. De har kostnader för bland annat hästar och personal, något som övriga föreningar inte har. Det framgår därmed att möjligheten att delta i den idrottsverksamhet som är av intresse för unga personer är en fråga för hur de ekonomiska förutsättningarna ser ut hos medlemmarna. SCB:s (2019) sammanställning visar att utrikesfödda generellt sett har lägre inkomst än inrikes födda. Något som kan tänkas vara en faktor för att unga nyanlända inte är representerade inom ridsporten. Yuval-Davis (2006) menar att sociala uppdelningarna som kön, klass och etnicitet skapar interagerande lager av maktrelationer och källor till ojämlikhet. Individer handlar utefter de sociala uppdelningarna beroende på hur de är positionerade i dem (ibid.) Därmed visar det intersektionella perspektivet att ungas intersektionella position ger premisser för att bli inkluderad eller exkluderad i idrottsföreningarna.

3.2.2. För det sociala nätverket i vardagen

Ett återkommande tema som föreningarna vittnar om i samtalen om deras verksamheter är att den inte bara handlar om idrotten i sig. Föreningarnas verksamhet innefattar mer än att erbjuda ett sammanhang där unga personer till exempel kan spela innebandy. EIK menar att innebandyklubbens verksamhet bidrar till att barnens kontaktnät byggs upp. Något som barnen sen kan ha nytta av när de till exempel byter skola.

Ja det sociala, de får ett annat kontaktnät, socialt kontaktnät, inte bara sina klasskamrater, som går i Hansjö skolan [dvs. Slottsskolan], utan de får träffa folk som går i Sävsta, eller ute i Högsjö eller Marmorbyn eller Österåker [där andra skolor ligger]. Så de får ett annat kontaktnät sen och det märks när de kommer upp i sjuan sen. [...] Men nu blir det som en mötesplats och att alla, nån kanske "men den ja, han där känner ju jag igen, han och jag har ju spelat innebandy ihop" Det hör man ju liksom, det blir ju ett annat socialt nätverk på något sätt. [...] Det sociala nätverket blir ganska stort om man håller på med något, vad man än håller på med. (EIK)

EIK pekar på att det genom innebandyklubbens verksamhet skapas relationer och nätverk mellan medlemmarna. I skolorna är de unga personerna en del av det formella nätverk som finns i respektive skola på de olika orterna i kommunen. I skolorna odlas ett socialt kapital hos de unga personerna. Det kan ses som det Putnam (2001) menar vara det sammanbindande sociala kapitalet. I skolans formella nätverk byggs en gemensam identitet och tillit bland de barn som är från samma ort och skola.

Som citatet visar utgör föreningen en plattform där unga personer från olika skolor möts. Föreningen överbryggar de ortsbaserade grupperingar som skolorna skapar. Det överbryggande sociala kapitalet menar Putnam (2001) är inkluderande. Vid sidan av skolans formella nätverk utgör även föreningen ett formellt nätverk med sina regelbundna sammankomster och medlemsavgifter.

Väl i föreningarna påbörjas en process som skapar en identitet och en ny typ av kapital som sammanför de ortsbaserade grupperingarna. Kapitalet från föreningarna är värdefullt när de unga personerna börjar årskurs sju i kommunens högstadieskola. Då går eleverna från de olika grundskolorna i kommunens orter till högstadieskolan som ligger i orten Vingåker. Där kan de nyttja det sociala kapitalet från föreningstillvaron. Det formella nätverk som föreningen utgör blir här en källa till att de unga har sociala kontakter i den nya skolklassen och kontakterna kan därmed bidra till den nya process av sammanbindande kapital som bildas i den nya klassen.

3.2.3. För relationer mellan formella och informella nätverk

Flera föreningar, bland annat HBK, EIK och VVK menar att sociala kontakter är viktiga för att få information om och en väg in i verksamheten. Föreningarnas marknadsföring visar sig ske framförallt via muntlig spridning från ledare och medlemmar till andra personer som ännu inte är medlemmar. Vid sidan av muntlig kommunikation om föreningarna har också alla föreningar jag pratat med egna hemsidor och Facebook-sidor där marknadsföring och kommunikation sker. HBK berättar för mig att nyanlända unga personer oftast har hittat till fotbollsföreningen i Högsjö via den muntliga marknadsföringen av föreningen.

Jag har en känsla av att de [unga nyanlända] har, på nått sätt har de fått reda på att det finns en idrottsförening. Då har de kommit, [...] För vi har inte jobbat något stenhårt för att locka de [nyanlända] till föreningen, det har vi inte gjort. Utan det är som de, de har dykt upp, och så har det kommit fler och så har det kommit fler. (HBK)

Citatet från fotbollsklubben HBK visar på betydelsen av sociala kontakter för att få information om föreningen. Kontakterna har betydelse för hur den informella informationsspridningen om föreningarna sker. Vänner som är medlemmar i en förening kan vara avgörande för att nya individer ska ta steget att bli medlemmar. Medlemmarna är anslutna till ett nätverk Kumlin & Rothstein (2010) menar är formellt. Här utgörs det av föreningen. När medlemmarna pratar om föreningarna sprids information i de informella nätverken där kontakterna är spontana, tillfälliga och ostrukturerade (ibid.). Kumlin & Rothstein (2010) menar att nyanlända personer tenderar att inte ingå i formella nätverk när de kommer till Sverige. De sociala nätverk nyanlända är med i tenderar att vända sig inåt mot den egna gruppen vilket gör att interaktion med personer med inrikes bakgrund inte sker i så stor utsträckning, vilket kan försvåra integration. Slumpmässiga informella kontakter hos de med inrikes bakgrund har större chans att nå en annan person ur majoritetsgruppen med inrikes bakgrund, än att interaktionen ska bli med en med utrikes bakgrund (ibid.). Ett formellt nätverk som inkluderar nyanlända är en viktig källa för att skapa socialt kapital och tillit som överbryggar etniska grupper (ibid.). Föreningarnas medlemmar som rör sig från föreningens formella nätverk till informella nätverk fungerar överbryggande till individer som inte är med i föreningens formella nätverk. Det överbryggande sociala kapitalet bidrar till inkludering och tillit i och med att nya medlemmar värvas och deltar. Detta kan ses som viktigt för nyanlända då det ger en möjlighet att möta de med inrikes bakgrund när fotbollsföreningens formella nätverk överbryggar olika etniska grupper. Även för de med inrikes bakgrund kan överbryggningen ses som viktigt. Detta då deras slumpmässiga interaktioner i informella nätverk oftast görs med andra personer med inrikes bakgrund. Föreningen skapar en plattform för interaktioner mellan personer med utländsk och inrikes bakgrund.

3.2.4. För erfarenheter och möten

Många av de föreningar jag pratar med har upplevelser och erfarenheter kring arbete med integration och inkludering av nyanlända. Under samtalen med föreningarna har det visat sig att föreningen kan fungera som en plats för kulturella möten och lärdomar kring dessa. Under den riktade insatsen innebandyklubben EIK gjorde tillsammans med ryttarföreningen VRF, där unga personer med utländsk bakgrund fick prova på innebandy och ridning under ett antal veckor, fick EIK erfarenhet och lärdomar.

[...] Och sen det här att, nysvenskarna hade lite svårt att passa tider. Dom kommer ju gärna en kvart efter dom har börjat och så droppar dom in. Så man börjar med tre eller fyra och sen när man slutar efter en och en halv timme, ja men då var vi 10, så att, det var ju utmaning, att försöka få dom att förstå, här är det tid liksom. (EIK)

EIK pekar på att det var en utmaning att få de unga nyanlända som deltog i projektet att komma till aktivitetens utsatta tid. Att komma till utsatt tid kan ses som en rådande norm hos den grupp av ledare som anordnade projektet. Individer inom grupper baserar sina handlingar på det rådande normsystemet (Engdahl & Larsson 2011). Att följa normer som råder är meningsfullt och rationellt då människorna i samspel undviker olika former av repressalier eller kan få belöningar för det (Allardt 1985 se Stier 2019:105). För att förstå att ledarna uppfattade att de nyanlända personerna kom efter utsatt tid som en utmaning kan detta tolkas som att det uppstod en kulturkrock. Rådande normer över att komma i tid skilde sig åt mellan grupperna. Detta då Stier (2019) menar att kulturkrockar bland annat kan ske när olika tidsuppfattningar råder hos människor, vid feltolkningar av situationer, språkförbistringar och brott mot sociala normer.

Kulturkrockar ger möjlighet för de inblandade att upptäcka sina förmågor till att förstå och förklara människors handlingar (Stier 2019). Därmed kan människor dra lärdomar av erfarenheterna kring kulturkrockar. Att dra lärdom av mötet med individer från andra kulturer menar Stier (2019) vara beroende på personens förhållningssätt till upplevelserna. EIK ger ett exempel från projektet med ridskolan där språkförbistring som uppstod kan tolkas som en kulturkrock och som utmynnade i lärdomar och erfarenheter.

Vi fick köra mycket teckenspråk. En del kunde inte svenska. [...] Vi fick visa med klubban och bollen hur man skulle göra. Samtidigt som man pratade om hur man gjorde. Men det var kul, det var ju lärorikt faktiskt. [...] Både jag och [en annan ledare] tror jag lärde oss ganska mycket där. Just det där att det går att spela innebandy även fast man inte kan svenska. (EIK)

Detta kan ses som att grupperna upplevde svårigheter med kommunikationen men att de löste det på ett tillfredsställande sätt. De kunskaper som Bennet (1998 se Stier 2019:195) menar krävs för att bemästra kulturmötet är kulturkunskap, motivation och färdigheter. Av citatet verkar bland annat motivation och färdigheter ha funnits hos de inblandade då grupperna tog till kroppsspråk för att kommunicera. Föreningen kan därmed ses agera som en plattform där det överbryggande sociala kapitalet kan skapas och en plats där lärdomar kan dras om bland annat kommunikation. Detta då föreningens formella nätverk överbryggat olika grupper vars normer skiljer sig.

3.3. Föreningen, ideellt engagemang och föräldrar

I det avslutande kapitlet visar jag för det första att ideellt engagemang är grunden för att driva föreningarna och verksamheten baseras på tillit bland de engagerade. Studiens resultatdel avslutas med en redogörelse för hur föräldrars engagemang tar sig i uttryck och hur formella nätverk har tillgång till informella nätverk.

3.3.1. Tillit i verksamheten

Föreningarna jag pratat med drivs alla på ideell basis och det är bara VRF:s ridskoleverksamhet som har anställda ridinstruktörer i sin verksamhet. Föreningarna berättar att många av de som engagerar sig ideellt är aktiva medlemmar eller är föräldrar som har barn i föreningsverksamheten. Det ideella engagemanget tar sig i uttryck på många sätt. Vuxna medlemmar gör allt ifrån att klippa gräs, söka ekonomiska bidrag, vara tränare för lag till att köra spelare till bortamatcher. Unga personer som är medlemmar engagerar sig exempelvis i ungdomssektioner, leder hästar under ridlektioner eller hjälper till att arrangera matcher. Föreningarna är tacksamma för all typ av hjälp de kan få. Bland andra liknande röster hos föreningarna uttrycker sig fotbollsföreningen GIF i Marmorbyn sig såhär.

Vi ju liksom glada och tacksamma för det engagemang och den ideella kraft vi kan komma över. (GIF)

När jag samtalar med föreningarna visar det sig att det ideella engagemanget är en förutsättning för att föreningarnas verksamhet ska vara genomförbar. Fotbollsföreningen i Högsjö, HBK menar att personerna som är engagerade tar ansvar för att sysslorna i verksamheten ska bli gjorda.

Här blir det ju att varje lag sköter sig själv och då får man ta större ansvar för att det funkar med kläder och med tvätt och rapportera att man behöver material eller strumpor eller vad det nu kan vara. [...] Varje lag är självbärande på nått sätt. (HBK)

Citaten från fotbollsföreningarna GIF och HBK visar att de är tacksamma för den hjälp som erbjuds och att engagerade personers ansvarstagande är en förutsättning för att driva verksamheterna. Att föreningarna kan basera sin verksamhet på ideellt arbete kan vara ett tecken på att föreningens sociala nätverk har både ett överbyggande kapital och ett sammanbindande socialt kapital. GIF kan ses omsätta överbyggande socialt kapital till de som kommer och vill hjälpa till i föreningen. HBK som har ansvarstagande personer i föreningen kan ses som att ett högt sammanbindande kapital omsätts inom föreningen. Det sociala nätverk som föreningarna utgör skapar och bygger på socialt kapital som omsätts i driften av verksamheterna. Det överbyggande och sammanbindande omsätts om vart annat

utefter hur exkluderande och inkluderande det formella nätverket är (jfr Putnam 2001). Putnam (2001) menar att ett nätverk med högt socialt kapital inte behöver bry sig om att väga varje tjänst som individer utgör då det finns en ömsesidighet om att tjänsterna individerna utför kommer bli likställda förr eller senare. Att föreningarna kan försäkra sig om att alla tar ansvar kan ses som ett tecken på att tillit finns i dem. Idrottsverksamheterna blir produktiva när tilliten mellan medlemmarna och de personer som erbjuder sig att hjälpa till finns.

3.3.2. Det ideella engagemangets olika uttryck

Föreningarna upplever en känsla av att det frivilliga engagemanget minskar och det är svårt att hitta personer som vill och har tid att engagera sig. Bland annat menar VIF, EIK och VVK att andra saker som sociala medier och att föräldrarna jobbar oregelbundna tider är faktorer som försvårar engagemang. Engagemanget är för de jag pratar med en källa till mening och glädje i vardagen. Innebandyklubben EIK ger exempel där en ledare bjuder föräldrarna på kaffe under träningarna för att få dem mer inkluderade i föreningen.

Mina föräldrar som sitter och tittar när ungarna tränar, dom har kaffe. Dom som kommer in har kaffe. Så att det blir mer och mer folk som kommer in på träningarna. Kanske inte direkt från klockan halv fem, men från fem till sex, då droppar det in allt möjligt. Och då sätter de sig och så tar de en kopp kaffe och så pratar de med de andra föräldrarna. Så att då blir det liksom mer av en lagkänsla även uppe på läktaren. [...] det märks sen när man åker ut på sammandrag sen, för att, [det är ett] jäkligt tryck på läktaren. Så att föräldrarna, de hejar. (EIK)

EIK uppger att när innebandyträningen börjar så finns kaffe för de föräldrar som väljer att titta på laget som tränar. Alla kommer inte in direkt utan många droppar in mot slutet av träningen och samtalar med andra föräldrar som tittar. EIK menar att effekten av att föräldrar är med och tittar på träningen också märks när de åker på tävlingar då föräldrarna hejar fram innebandylaget. Att föräldrarna engagerar sig genom att heja fram lagen och titta på träningar kan ses som att det formella nätverk som EIK utgör överbryggas till föräldrarnas informella nätverk, vars interaktioner är mer av en spontan och oregelbunden karaktär. En inkludering av föräldrarna skapar en bredare identitet i föreningens nätverk och visar på ett överbryggande socialt kapital och inkludering gentemot andra. Det visar sig att föreningarna kan vara en plats även för föräldrarna som kanske inte är där för idrotten i sig, utan snarare en klubbkänsla och en samhörighet i föreningens nätverk, där bland annat deras barn är med.

Volleybollklubben VVK ser positivt på att föräldrar är med och deltar under sina barns träningar. Men det finns en upplevelse att det är en skillnad då vissa föräldrar engagerar sig mycket i sina barns idrott och i föreningen, medan vissa bara hämtar och lämnar barnen vid träningarna. Det råder en obalans kring vilken nivå

föräldrarna engagerar sig uppger VVK för mig när vi samtalar. Volleybollklubben menar att det är bra att andra vuxna är med på träningarna utifall det skulle ske en olycka. Men framförallt menar VVK att föräldern får kvalitetstid och delar sammanhanget med sitt barn.

Liksom då ser ju barnet, "mamma ser, eller pappa ser hur duktig jag är och hur jag gör det här" och, istället för att komma hem till middagsbordet och ska sitta och förklara. "Idag fick vi lära oss det eller det". (VVK)

Citatet kommer från när vi pratar om engagemanget i föreningen. Positiva effekter utmynnar när föräldrar sitter på läktaren och delar sammanhanget med sina barn. Något som VVK menar de sen kan samtala om till exempel hemma vid köksbordet, istället för att barnen ska redogöra och förklara för vad de lärde sig under träningen för en förälder som inte deltog. När föräldrarna är med och deltar under träningarna och föreningen agerar plattform för att inkludera informella nätverk bidrar det till att det överbyggande sociala kapitalet omsätts och skapar tillit.

Föreningen visar sig härmed utgöra en plattform där föreningens formella nätverk kan överbygga till att inkludera personer som står utanför föreningen i informella nätverk. De informella nätverken representeras här av föräldrar vars interaktioner är mer oregelbundna och spontana. För nyanlända är de informella nätverkens interaktioner viktiga menar Kumlin & Rothstein (2010) då det är större sannolikhet att interaktioner från en minoritet slumpmässigt sker med en i majoritetsgruppen, i det här fallet personer med inrikes bakgrund. Föreningen kan i det här fallet då utgöra en plattform för att grupper med olika intersektionella positioner ska mötas och därmed inte cementera distinktioner som skiljer människor från människor. Det kan till exempel handla om att interagera med nyanlända föräldrar för att bjuda in dem eller deras barn till att delta i föreningens verksamhet. Kumlin & Rothstein (2010) menar vidare att dessa informella interaktioner är en källa för tillit och framförallt hos nyanlända som generellt sett har en lägre tillit än svenskar.

4. Avslutning

Med utgångspunkt i en kommun med socioekonomisk problematik framkommer ett smörgåsbord av strukturer som kan möjliggöra föreningarnas arbete med inkludering och integration för unga nyanlända. Strukturerna som kan stötta arbetet visar sig i form av policydokument hos kommun och föreningar, ekonomiska bidrag och personliga kontakter från en rad aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Skyldigheterna kommunen har gentemot staten, andra samhällsaktörer och sin egen målbild leder till handlingar. Handlingarna genererar tillit hos människor gentemot offentliga institutioner. Detta kan ses som viktigt för nyanlända då de generellt har en lägre tillit.

Samverkan mellan förening och kommun tar sig olika uttryck beroende på lokala förutsättningar, villkor och viljan hos de engagerade i föreningarna när det gäller arbete kring inkludering och integration. Det här kan bli en fråga om vem och vilka föreningen representerar i ansökningarna som görs kring bidrag. Hur medlemsunderlaget ser ut för respektive förening kan tänkas vara avgörande för vilka engagemang och initiativ en förening startar. Det kan tänkas att en beaktning ska göras kring vilka medlemmar föreningar representerar i dessa initiativ, framförallt när ansvaret för initiativtagande tenderar att ligga på föreningar.

Integrationsarbetet som har gjorts av föreningar i Vingåkers kommun har skett med stöttning från kommunens håll, med hjälp från andra aktörer samt via kontakter och informationsspridning i informella nätverk. Det visar sig att föreningar har tillit gentemot kommunen. En tillit som skulle kunna mobiliseras i föreningarna genom stöttning från kommunen. Detta för att vidareutveckla och stödja att det överbyggande sociala kapitalet ska kunna sträcka sig ut till de grupper som i dagsläget står utanför föreningsverksamheten. Att det formella nätverk som föreningarna utgör överbryggar till informella nätverk är en förutsättning och en möjlighet för att sprida information om föreningarnas verksamhet. Detta då den muntliga marknadsföring utgör en stor del vid sidan av den som sker på föreningarnas hemsidor. Att föreningens formella nätverk överbryggar till grupper där nyanlända personer ingår är en förutsättning för att föreningars information ska spridas och nyanlända ska kunna ta initiativ till att engagera sig i föreningen om intresse finns. En inkludering av nyanlända i föreningen kan ses som viktigt både

för nyanlända och personer med inrikes bakgrund då föreningen skapar en plattform där personer med olika bakgrund och olika grupper kan mötas och dra lärdom av varandra.

Det formella nätverk som föreningen utgör visar sig vara en värdefull källa till överbryggande kapital som når informella nätverk. Detta skulle kunna vara en källa till att nyanlända och föräldrar med utländsk bakgrund inkluderas i föreningar. Genom att titta på hur integration ser ut på andra ställen, bland annat i skolor och bostadsområden i kommunen kan informella nätverk och dess interaktioner undersökas. Detta för att se hur de informella nätverken ter sig och hur interaktionen mellan personer med inrikes och utrikes bakgrund ser ut på andra arenor än föreningarnas. Inrikesföddas informella kontakter har lägre chans att nå en nyanländ än att en nyanländ ska nå en person med inrikes bakgrund. Om samhället är uppdelat utefter faktorer som kön, etnicitet eller klass kan det tänkas att de informella kontakterna som dessa grupperingar har inte överskrider till de andra grupperna. Det kan därmed resultera i att föreningsspridningen via de informella nätverken tenderar bli i homogena grupper.

Det kan finnas en skillnad mellan hur mycket sammanbindande kontra överbryggande socialt kapital respektive föreningarna omsätter när det gäller att inkludera nya personer eller grupper i föreningarna. Vilken typ av socialt kapital som framträder och i vilka situationer det framträder kan vara relevant för hur och vilka som inkluderas och ges ansvar i föreningen. Föreningarna kan tänkas odla olika kapital beroende på hur det formella nätverket föreningen ser ut och hur de informella nätverken utanför föreningarna ser ut. Processerna för om sammanbindande eller överbryggande kapital skapas kan ses bero på kontexten och samspelande intersektionella positioner. Det finns skrivelser och diskursiva sätt att tala om inkludering bland föreningarna där det är tydligt att alla är välkomna. Dock framträder olika ojämlikhetsgrunder när det gäller förutsättningar till deltagande i de olika idrotterna. Intersektioner av sociala maktrelationer och strukturer som kön, klass och etnicitet ger unga personer förutsättningar, hinder och möjligheter för deltagande i idrottsföreningarna. Intersektionaliteten hos de unga personerna samspelar med kultur och det normgivande samhället. Det intersektionella perspektivet visar att tjejer med utländsk bakgrund har en position där många av dessa intersektioner, eller skärningspunkter korsar. Intersektionerna ger dem en ofördelaktig position när det gäller möjligheten till deltagande i föreningarna. De är underrepresenterade bland föreningarnas medlemmar och deltar inte i samma utsträckning i någon idrott som andra grupper. Bland annat i jämförelse med killar med utländsk bakgrund som tenderar att spela fotboll.

En medvetenhet om olika typer av hinder som framträder för deltagande kan användas som utgångspunkter när det gäller föreningars, kommunens och andra

aktörers arbete att verka för ett mer jämlikt deltagande. Detta för att belysa fler faktorer utöver kulturella och normativa skillnader som kan ligga till grund för möjligheter till deltagande i föreningsaktiviteter. Om underrepresentationen av bland annat nyanlända tjejer framförallt förklaras med kultur eller normer riskerar exkluderingen att befästa i föreningarna. Nyanlända tjejers underrepresentation i föreningsaktiviteter kan vara något att ta vidare inom forskningen. Då jag bara har en idrott som är tjej-dominerad i form av ridsporten, kan det kan vara av intresse att undersöka om det finns någon annan tjej-dominerad sport där nyanlända tjejer deltar i större utsträckning.

Det har visat sig att idrottsföreningarna inte bara är en plats där idrott utövas. Plattformen föreningar utgör främjar möten mellan människor och skapandet av sociala kontakter som överskrider olika former av gränsdragningar. Erfarenheterna kring integration innehåller både hinder, möjligheter och lärdomar hos de inblandade. En social tillvaro och ett sammanhang kan tänkas vara syftet för deltagande i föreningslivet för att skapa meningsfullhet i vardagen. Ett samtal med andra föräldrar över en kopp kaffe tittandes på barnens innebandyträning kan vara viktigare än att passa på att handla mat. Föreningar ges möjlighet att verka genom de ideellt engagerade personerna tillsammans med kommun, organisationer, föräldrar och andra nätverk och kan om de vill, bidra till integration. Något som kan ses som viktigt för att föreningar ska fortsätta vara den plattform för tillit, lärdomar, sociala kontakter och tillvaro för alla.

5. Referenser

5.1. Tryckta källor

- Malm, Christer & Andreas Isaksson (2017). Idrott–en viktig faktor för fysisk och psykisk hälsa. I: Johan Faskunger och Paul Sjöblom (red). *Idrottens samhällsnytta. En vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle*. Riksidrottsförbundet (FoU-rapport 2017:1), ss. 21–39.
- Hagberg, Lars (2017). Hälsoekonomiska effekter på idrott. I: Johan Faskunger och Paul Sjöblom (red). *Idrottens samhällsnytta. En vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle*. Riksidrottsförbundet (FoU-rapport 2017:1), ss. 40–53.
- Arbetsmarknadsdepartementet (2018). *Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande*. Stockholm: Elanders Sverige AB. (SOU 2018:22)
- Carlman, Peter & Carina Vikström (2018). *Inkludering av unga med flyktingbakgrund i värmländsk idrott*. Karlstad: Karlstad University Studies, fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap.
- Claesson, Mattias (2010). *Idrott och integration - en statistisk undersökning*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- de los Reyes, Paulina & Diana Mulinari (2005). *Intersektionalitet: kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*. 1. uppl. Malmö: Liber.
- Ekholm, David (2019). *Idrott som lokal socialpolitik: Kommun och civilsamhälle i samverkan*. Linköpings universitet: Centrum för kommunstrategiska studier.
- Elmqvist, Tobias (2013) Allt om föreningsliv och kultur på landsbygden, *Allt om landet*. Jordbruksverket.
- Engdahl, Oskar & Larsson, Bengt (2011). *Sociologiska perspektiv: grundläggande begrepp och teorier*. Uppl. 2.8. Lund: Studentlitteratur
- Ericsson, Ulf & Fredrik Rakar (2017). Med minnen av en framtid – Integration och etablering som meningsskapande processer. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, vol. 23 (1), ss. 10–26.
- Inglis, David & Christopher Thorpe (2012). *An invitation to social theory*. Storbritannien: Polity press.

- Kommunfullmäktige (2016). *Bidragsregler för Vingåkers kommun*. Vingåker: Vingåkers kommun. (Författningssamling Flik 5.8)
- Kommunfullmäktige (2016b). *Integrationspolicy*. Vingåker: Vingåkers kommun. (Författningssamling Flik 6.2)
- Kommunfullmäktige (2017). *Organisering av och ansvar för integrationsarbetet i Vingåkers kommun*. Vingåker: Vingåkers kommun. (Författningssamling Flik 6.3)
- Kumlin, Staffan & Bo Rothstein (2010). Questioning the New Liberal Dilemma: Immigrants, Social Networks, and Institutional Fairness. *Comparative Politics*. Vol 43(1), ss. 63–80.
- Kvale, Steinar & Svend Brinkmann (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, Håkan (2018). Idrottens könsmönster: “bara är så” eller “går att påverka”. I: Dartsch, C., Norberg, J. & Faskunger J. (red). *Resurser, representation och “riktig” idrott: om jämställdhet inom idrotten*. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan, centrum för idrottsforskning, ss. 57-95
- Montin, Stig & Gun Hedlund (2009) Governance som interaktiv samhällsstyrning - gammalt eller nytt i forskning och politik. I: Hedlund, G. & Montin, S. (red.) *Governance på svenska*. Stockholm: Santérus förlag, ss. 7-36.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2016). *Flyktningmottagandet - det civila samhällets roll och villkor*.
- O’Toole, Kevin & Neil Burdess (2004). New community governance in small rural towns: the Australian experience. *Journal of Rural Studies*, vol 20 (4), ss. 433–443.
- Putnam, Robert (2001). *Den ensamme bowlaren: den amerikanska medborgarandans upplösning och förnyelse*. 1. uppl. Stockholm: SNS förlag.
- Regeringskansliet (2016). *Palett för ett stärkt civilsamhälle: betänkande*. Stockholm: Wolters Kluwer. (Statens offentliga utredningar; 2016:13)
- Rothstein, Bo (1998). Varifrån kommer det sociala kapitalet? *Socialvetenskaplig tidskrift*, nr. 2-3, ss. 164-171.
- SFS 2018:152. *Förordning om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner*. Stockholm: Näringsdepartementet.
- Socialdepartementet (2002). *Mål för folkhälsan: regeringens proposition*. Stockholm: Sveriges Riksdag (2002/03:35)
- Stenbacka, Susanne (2013). *Byanätsprocessen – teoretiska utgångspunkter för att förstå det lokala ledarskapet*. Bredbandsforum.
- Teorell, Jan & Torsten Svensson (2014). *Att fråga och att svara*. Malmö: Liber.
- Tillväxtverket. (2020) *Landsbygders kompetensförsörjning – redovisning till regeringen*. Stockholm: Tillväxtverket (Tillväxtverket, 2019–1134).
- Wernesjö, Ulrika (2019). Integration i ett tillfälligt undantagstillstånd? I: *Ensamkommandes upplevelser & professionellas erfarenheter -*

integration, inkludering och jämställdhet. M. Darvishpour & N. Månsson (red). Stockholm: Liber.

Yuval-Davis, Nira (2006). Intersectionality and Feminist Politics. *European Journal of Women's Studies*, vol. 13 (3), ss. 193–209. SAGE Publications Ltd.

5.2. Digitala källor

Diskrimineringsombudsmannen (2020). *Diskrimineringsgrunder som skyddas av lagen*. Tillgänglig: <https://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/> [2020-05-24]

SCB (2020). *Folkmängden den 1 november efter region, ålder, kön och år*. Tillgänglig:

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/FolkmangdNov/table/tableViewLayout1/ [2020-04-04]

SCB (2020b). *Antal personer med utländsk eller svensk bakgrund (grov indelning) efter region, ålder och kön. År 2002-2019*.

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101Q/UtlSvBakgGrov/table/tableViewLayout1/ [2020-05-22]

Tillväxtverket (2018). *Miljardstöd stärker socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden*. Tillgänglig: <https://tillvaxtverket.se/om-tillvaxtverket/nyhetsrummet.html#/news/miljardstoed-staerker-socioekonomiskt-eftersatta-kommuner-och-omraaden-301670> [2020-04-12]

Vingåkers kommun (2020). *Den smarta Vingåkersbygden bidrar till utveckling i Vingåker*. Tillgänglig: <https://www.vingaker.se/den-smarta-vingakersbygden/den-smarta-vingakersbygden-bidrar-till-utveckling-i-vingaker/> [2020-04-12]

Vingåkers kommun (2020b). *Projektet Den smarta Vingåkersbygden*. Tillgänglig: <https://www.vingaker.se/den-smarta-vingakersbygden/den-smarta-vingakersbygden-bidrar-till-utveckling-i-vingaker/> [2020-04-12]

Vingåkers kommun (2020c). *Näringslivet i Vingåker*. Tillgänglig: <https://www.vingaker.se/naringsliv-arbete/naringslivet-i-vingaker/> [2020-04-26]

Vingåkers kommun (2020d) *Föreningsregister*. Tillgänglig: <https://www.vingaker.se/kultur-fritid/foreningsliv/foreningsregister/> [2020-04-26]